

Kultury Świata

Gry i zabawy z różnych stron Świata (przedszkole, kl.0–3)

W jakie zabawy bawią się Wasi rówieśnicy mieszkający w innych częściach globu? Czy znają te same gry i zabawy, które my znamy? Z czego wykonane są ich tradycyjne zabawki? Spotkanie będzie okazją do poznania gier i zabaw, w które bawią się dzieci mieszkające w różnych krajach. Podczas zajęć odwiedzimy poszczególne kontynenty, zagramy i pobawimy się w popularne w gry i zabawy w różnych częściach globu. Na koniec każdy przygotowuje własną zabawkę inspirowaną wybraną zabawką świata.

Mandala (przedszkole, kl. 0–3)

Czy wiesz, że największa stworzona mandala ma 14 m średnicy? To więcej niż niejeden pokój! Mandala to symbol harmonii i doskonałości, oznacza koło życia, cały świat, święty krąg. Zapraszamy na zajęcia etnograficzno-plastyczne poświęcone mandali, podczas których poznamy znaczenie, symbolikę i genezę tego rytualnego znaku. Na zajęciach każdy stworzy własną rysowaną mandalę z użyciem prostych geometrycznych wzorów.

Fińskie ozdoby bożonarodzeniowe himmeli (kl. 0–3)

Finowie cenią sobie tradycję, jej prastare oblicze, ale też nowe inspiracje. Dzięki temu stare, runiczne pieśni i szklane nowoczesne wzornictwo mogą funkcjonować obok siebie w kulturze, tworząc żywą tradycję charakterystyczną dla Finlandii. Na warsztacie poznamy kulturę Finlandii oraz tradycyjne fińskie dekoracje tzw. himmeli. Są to trójwymiarowe, wiszące dekoracje zrobione najczęściej ze słomy, o prostszych lub bardziej skomplikowanych geometrycznych kształtach. Na zajęciach opowiemy, na jaką okazję robiono dawniej himmeli oraz jak powinno wyglądać, aby zapewnić obfitość i powodzenie. Każdy uczestnik zajęć będzie miał możliwość zrobienia własnych ozdób himmeli.

Chleb w kulturach świata (kl. 0–3)

Uważa się, że chleb jest znany ludzkości od przeszło 12 tysięcy lat. Przez tak długi okres zmienił swoje oblicze, ale cały czas ma duże znaczenie w wielu kulturach świata. Dowiemy się, z czego można robić chleb, a także jaki jest proces jego powstawania: od ziarna aż do bochenka. Zaznajomimy się również z polskim pieczywem obrzędowym. Dowiemy się, jak powstawały najdawniejsze chleby, jakie pieczywo robi się w innych kulturach i z jakimi zwyczajami jest to związane.

Chanuka (przedszkole, kl. 0–3)

Żydowskie święto Chanuka, znane również jako Dzień Ognia lub Święto Świecieł, trwa 8 dni i wiąże się z nim rytuał zapalania świecieł, świec i lampek oliwnych, umieszczonych na specjalnym dziesięcioramiennym świeczniku – chanukii. Podczas warsztatów zapoznamy się z historią oraz przebiegiem święta, poznamy towarzyszące mu żydowskie zwyczaje i potrawy.

Karnawałowa podróż dookoła świata (przedszkole, kl. 0–3)

Karnawał to okres balów, maskarad i zabaw. Rozpoczyna się w dniu Trzech Króli, a kończy we wtorek przed Środą Popielcową, która jest początkiem Wielkiego Postu i oczekiwania na Wielkanoc. Podczas zajęć wybierzemy się w podróż – poznamy zwyczaje i tradycyjne obrzędy związane ze świętowaniem Karnawału w różnych zakątkach świata.

Domy i domki – jak żyją ludzie w różnych częściach świata (kl. 1–3, kl. 4–6)

W jaki sposób i z jakich materiałów budowane są domy w różnych częściach świata? Jakie funkcje powinien spełniać dom i czy ma jakieś wyjątkowe przestrzenie? Czy wiecie co to jest pueblo, minka i kim są nomadzi? Na te i inne pytania odpowiemy podczas warsztatów.

Mity, legendy i opowieści o stworzeniu świata (kl. 1–3, kl. 4–6)

Gdzie mieszkają bogowie i ilu ich jest? Czy świat powstał z wybuchu? Czy może z żółwiego jaja lub wyrósł jak drzewo, a może wyłonił się z wielkiej wody? Uczestnicy warsztatu poznają kilka legend o powstaniu świata, a także wierzenia i symbole z różnych religii, m.in. mandalę – symbol harmonii i doskonałości świata.

Sowy – tajemnicze i nieuchwytnie. Wierzenia i symbole z różnych kultur (kl. 0–3)

Sowa to ptak nocy, od wieków owiany tajemnicą. Przypisywano jej mądrość i magiczne moce. Wierzenia dotyczące sów pochodzą z różnych zakątków świata. Sowy były związane z bogami, uznawano je za opiekuńcze zwierzęta totemiczne, czy też posądzano o niesienie złych wróżb. Na zajęciach poznamy najciekawsze legendy prezentujące sowy w różnych kulturach. Zastanowimy się, jakie współcześnie nadajemy sowie atrybuty, a także wykonamy pracę plastyczną z sowim motywem.

Przez Maroko, Tunezję i Egipt. Muzyczna podróż po Afryce Północnej (przedszkole, kl. 0–3)

Pustynia, piramidy, ciepłe morze, słowem – idealne miejsce na wakacyjny wypoczynek. Ale kraje Maghrebu, czyli Afryka Północna, to jednak także fascynująca kultura i sztuka! Skupimy się na poznaniu tajników tradycyjnej arabskiej muzyki. Uczestnicy poznają muzykę Afryki Północnej, w tym takie instrumenty jak bendir, darabuka, riq czy ney arabski, a także stworzą i zagrają swój własny rytm!

Słodka Turcja. Muzyka i kuchnia (przedszkole, kl. 0–3)

Zapraszamy na kulinarną i muzyczną podróż po Turcji! Czy jedliście kiedyś chałwę? A baklawę lub lokum? Odwiedzając Turcję, trzeba zapamiętać o diecie, bo kuchnia tego kraju słynie ze smakowitych deserów. Skąd pochodzą i co mówią nam o tureckiej kulturze? Jaki jest związek jedzenia z muzyką? Jakie instrumenty można było usłyszeć na dworze sułtana, a jakie wybrzmiewają dzisiaj na tureckich ulicach i targach? Dowiemy się tego wspólnie w trakcie warsztatów będących podróżą po kulinarnych i muzycznych tureckich tradycjach.

Na perskim dywanie (przedszkole, kl. 0–3)

Pewnie każdy z nas kojarzy bajkę o Aladynie. Ale czy wiecie, skąd wziął się tam latający dywan, magiczna lampa i czym naprawdę były dżiny? I czy faktycznie były niebieskie? Dowiemy się tego na zajęciach poświęconych perskiej kulturze, w czasie których poznamy też tradycyjne perskie instrumenty, takie jak ney, tombak, daf czy daire. Zastanowimy się, jaka muzyka mogła grać w pałacu szacha, a jakimi dźwiękami może wybrzmiewać tradycyjna perska biesiada i jak się do tego mają dywany (niekoniecznie latające).

Muzyka Kaukazu. Przez Armenię i Azerbejdżan (przedszkole, kl. 0–3)

Kaukaz to wspaniałe góry, zabytki i starożytne miasta, ale także niezwykle bogata i piękna muzyka. Na zajęciach poznamy tradycyjne ormiańskie i azerskie instrumenty, a także rytmy i melodie, które towarzyszą ludziom tych kaukaskich narodów przez całe życie. Co to jest duduk i balaban, a jak się gra na dajrze i qaval? Tego wszystkiego dowiemy w czasie muzycznych warsztatów przybliżających kulturę Armenii i Azerbejdżanu.

Jak brzmią Chiny? Muzyczna podróż po Państwie Środka (przedszkole, kl. 0–3)

Chiny to ogromny kraj, gdzie spotyka się wiele kultur, tradycji i wierzeń. To także ojczyzna różnych tradycyjnych instrumentów, rytmów i melodii, które dla naszego europejskiego ucha mogą brzmieć egzotycznie, ale również fascynująco. Na spotkaniu zastanowimy się, jak brzmią współczesne Chiny, a jak mogły brzmieć dawniej, dowiemy się, co muzyka zawdzięcza chińskim wynalazkom oraz jak brzmi tradycyjny chiński instrument zwany bawu.

Santería, czyli świat kubańskich wierzeń (przedszkole, kl. 0–3)

¡Hola, bienvenido a Cuba! Kuba to piękne plaże, palmy, słońce i morze. Jednak to nie jedyne atrakcje tego niezwykłego wyspiarskiego kraju. Kuba ma bardzo bogatą i ciekawą kulturę, którą naprawdę warto poznać! Jedną z niezwykle ciekawych rzeczy jest z pewnością santería, czyli kubańska religia, w której splatają się chrześcijańscy święci i afrykańskie bóstwa zwane Orichás. Na zajęciach poznamy kolorowy świat kubańskich wierzeń i zrobimy maskę inspirowaną jedną z Orishás.

Podróż Jedwabnym Szlakiem (przedszkole, kl. 0–3)

Zapraszamy na wyprawę starożytnym i tajemniczym Jedwabnym Szlakiem! Naszą podróż rozpoczniemy w Chinach, gdzie nauczymy się jeść pałeczkami, a następnie tropem baśni i opowieści podążymy do Azji Centralnej, zapoznamy się bliżej z kulturą starożytnej Persji i współczesnego Iranu oraz dowiemy się, czym się różni tradycja perska od arabskiej. W podróży towarzyszyć nam będzie brzmienie tradycyjnych perskich, arabskich i chińskich instrumentów.

Azja Centralna: od starożytności do dziś (przedszkole, kl. 0–3)

Co to za kraj, w którym wyschło morze? Gdzie znajduje się jedno z najdłużej zamieszkałych miast na świecie? Co to jest szaszmaqam? Jak brzmi dojra? Historia i kultura Uzbekistanu i sąsiadujących z nim krajów sięgają tysiący lat wstecz, jednak w Polsce wciąż niewiele o nich wiemy. W czasie warsztatów poznamy fascynującą kulturę Azji Centralnej, w czym towarzyszyć nam będzie brzmienie tradycyjnych azjatyckich instrumentów.

Tajemnice Żółwi. Żółw w naturze i kulturze (kl. 0–3)

Czy wszystkie żółwie żyją długo? Czy na pewno chowają głowy do skorupy? Czy żyją w Polsce? Jak przedstawiano je w różnych kulturach świata? Co mieli o nich do powiedzenia Ignacy Krasicki w swoich bajkach i Roald Dahl, klasyk brytyjskiej literatury dziecięcej? Podczas zajęć wyruszymy w dynamiczną podróż przez czas i przestrzeń – od antyku po współczesność, przez Wietnam, Francję i uniwersum „Wojowniczych Żółwi ninja”, by odkryć, że niepozorny żółw to naprawdę intrygująca istota.

Mity wikingów i o wikingach (kl. 0–3)

Kto nie słyszał o wikingach? Ale czy często wiemy o nich więcej niż pokazuje popkultura? Co jeszcze kryje mitologia nordycka? W czasie zajęć poznamy między innymi ciekawską wiewiórkę Ratatoskr, pierwszych ludzi powstałych z wyrzuconych na plażę pni czy przynoszące wiadomości kruki Odyna. Posłuchamy mitu o powstaniu poezji i porozmawiamy o funkcjach, jakie w życiu społeczeństwa pełniły mity.

Salamo! Przywitanie z Madagaskarem (przedszkole, kl. 0–3)

Gdzie leży Madagaskar i co się na nim znajduje? Czy faktycznie żyją tam... pingwiny? Na zajęciach poznamy ogólną charakterystykę Madagaskaru. Wcielimy się w Malgaszy uprawiających pole ryżowe, zaśpiewamy malgaskie piosenki, a potem do nich zatańczymy. Dowiemy się trochę o lokalnych strojach, instrumentach. Poznamy także wyjątkowych mieszkańców wyspy – lemury.

Kolorowe jedzenie z wyspy Madagaskar (kl.0–3)

Jedzenie różnie wygląda, ma różne smaki i różne kolory! Dowiemy się co jedzą mieszkańcy i mieszkanki Madagaskaru, zwracając uwagę szczególnie na owoce i warzywa. Apali, raketa, papaja? Czy te owoce są Wam znane? Jak wyglądają? Przygotowanie posiłków wymaga dużo pracy, dlatego wcielając się w Malgaski przygotujemy ryż, który najczęściej spożywają Malgasze.

Jak przywołać lemura? Endemiczni mieszkańcy Madagaskaru (przedszkole, kl.0–3)

Lemury, kameleony, karaluchy, jaszczurki i gekony, znacie ich sekrety? Na zajęciach przeniesiemy się w malgaskie lasy, żeby zgłębić wiedzę o żyjących tam zwierzętach. Będziemy wołać lemury, a potem przyzdabiać ich puszyste ogony. Zobaczymy też jak zwierzęce mamy troszczą się o swoje małe i spróbujemy znaleźć podobieństwa w świecie ludzi.